

'הפרויקט הלאומי של הקהילה האתיופית בישראל' הערכת תכנית SPACE למתן תגבור לימודי

ממצאים מרכזיים על הישגי תלמידי י"ב
בבחינות הבגרות 2012

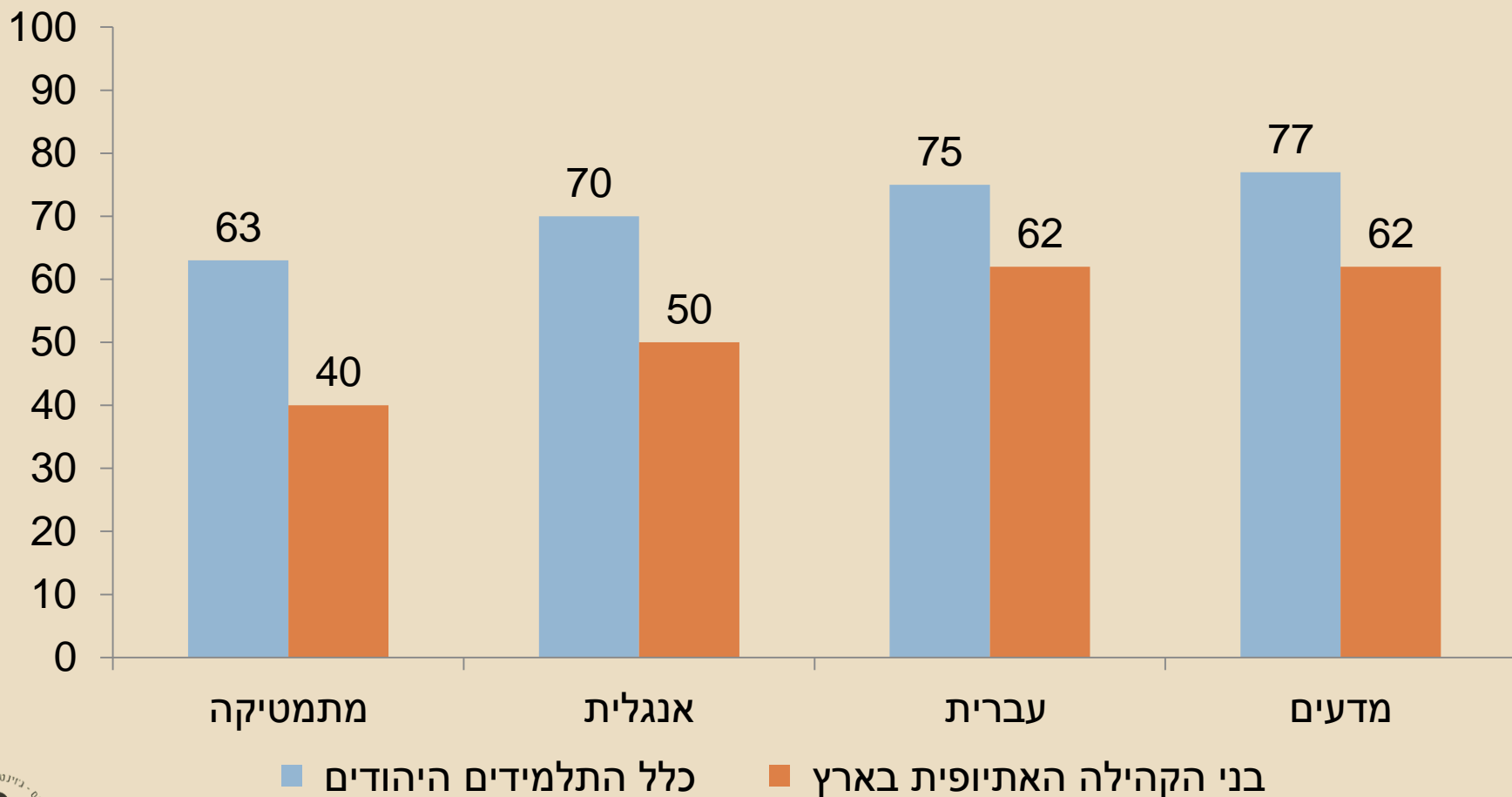
דליה בן-רבי, רות ברוך-קוברסקי, וצ'סלב קונסטנטינוב

מרכז אנגלברג לילדים ולנוער
מאיירס-ג'וינט-מכון ברוקדייל

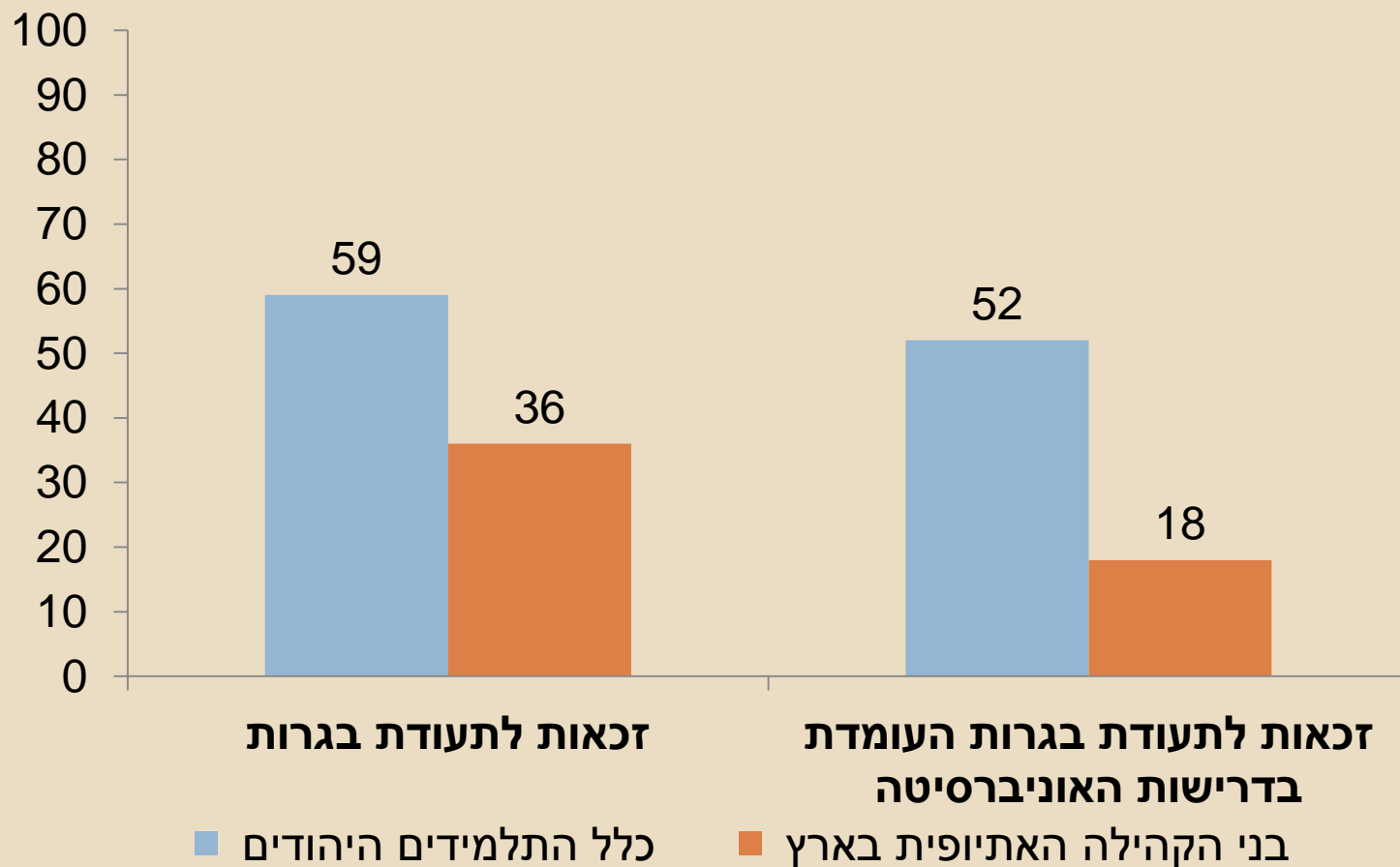

יוני, 2014

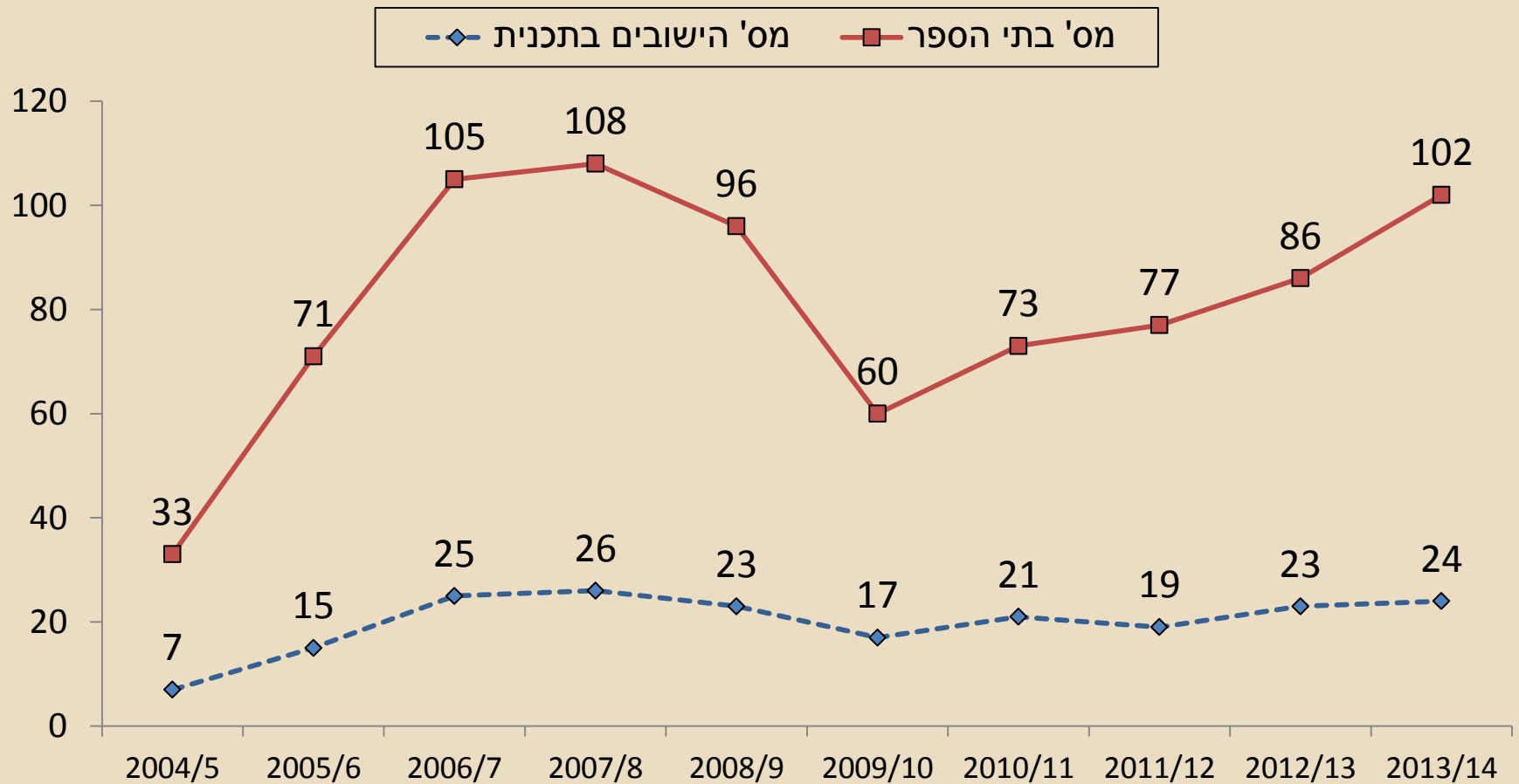
בתחילת התכנית (2004/5), הישגיהם של תלמידי כיתה ח' בני הקהילה האתיופית במבחני המיצ"ב נמוכים בהרבה מאלה של כלל התלמידים היהודים בארץ (ציון ממוצע)

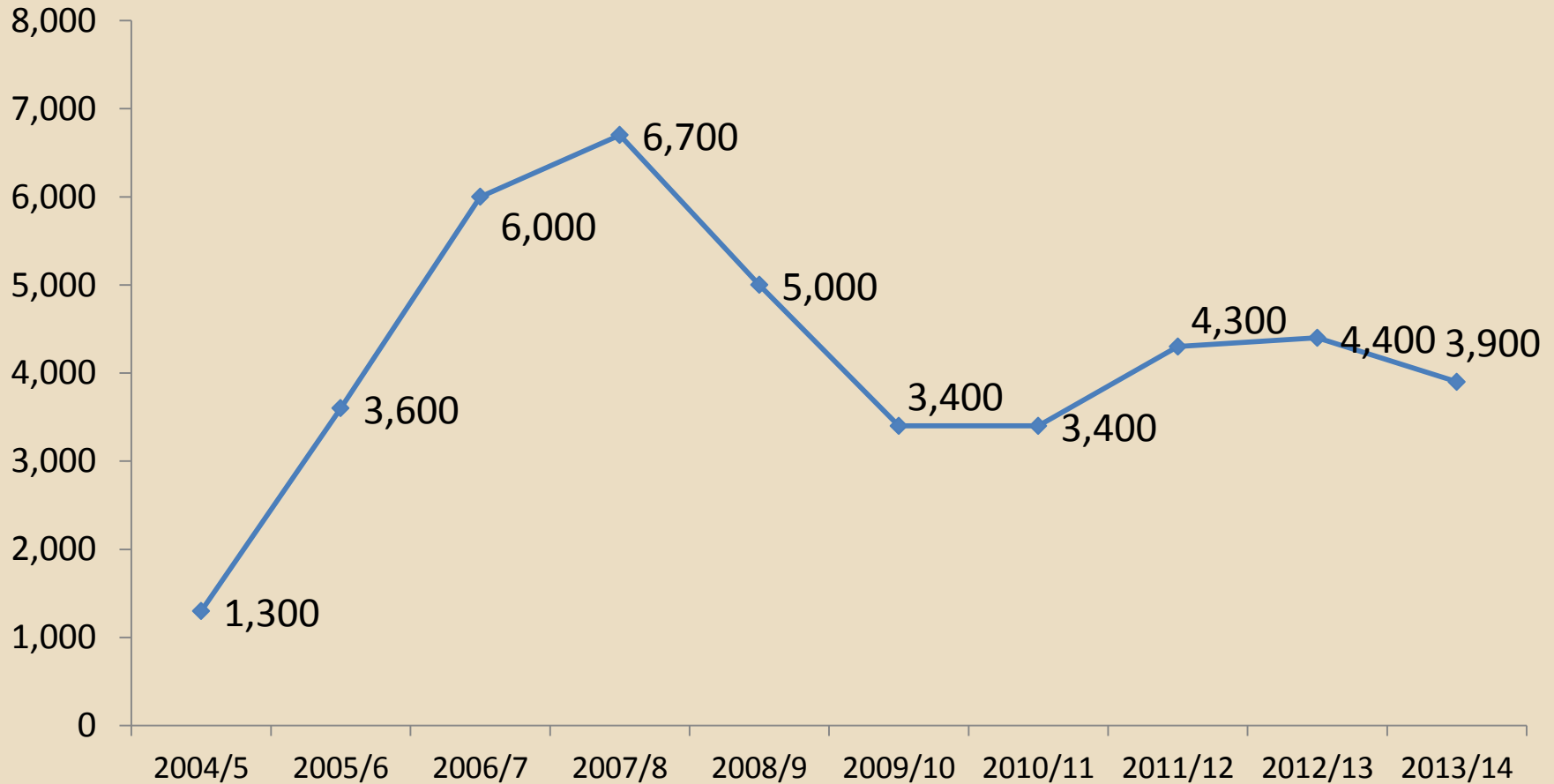
בתחילת התכנית (2004/5), הישגיהם של כלל תלמידי י"ב בני הקהילה האתיופית בארץ בבחינות הבגרות נמוכים בהרבה מאלה של כלל התלמידים היהודים (%)

מספר בתי הספר ומספר הישובים המשתתפים בתכנית הסיוע הלימודי לאורך שנות הפעלתה: תשס"ה (2004/5) עד תשע"ד (2013/14)

מספר התלמידים המשתתפים בתכנית הסיוע הלימודי לאורך שנות הפעולה: תשס"ה (2004/5) עד תשע"ד (2013/14)

מאפיניהם של תלמידי י"ב שבתכנית שנבחנו בבחינות הבגרות 2012

- ❖ 400 תלמידי י"ב מ- 43 בתי ספר
- ❖ מהווים 15% מסך כל התלמידים יוצאי אתיופיה בכיתות י"ב בארץ
- ❖ מהווים 66% מסך כל התלמידים יוצאי אתיופיה בכיתות י"ב בבתי הספר שבתכנית
- ❖ רובם (72%) למדו בבתי ספר שהשתתפו בתכנית לפחות 5 שנים

מאפיינים אישיים של תלמידי י"ב שבתכנית שנבחנו בבחינות הבגרות בשנת 2012

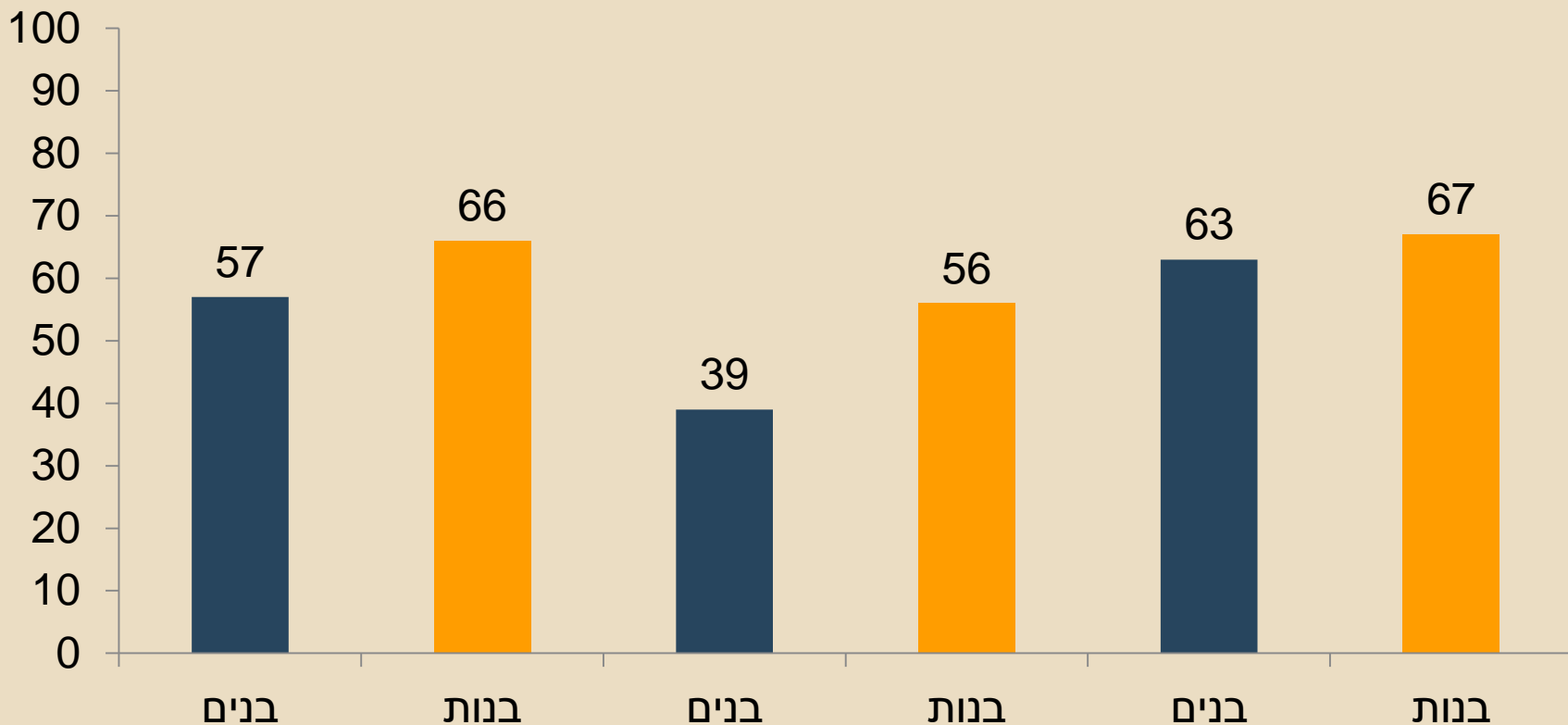
- כשליש (36%) מהם בנים
- מרביתם (70%) ילידי ישראל
- במשפחותיהם בממוצע 5 ילדים
- כמחצית (51%) מהאמהות לא למדו כלל או אין לגביהן מידע
- מעל למחצית (58%) מהתלמידים לומדים בבתי ספר ממלכתיים-דתיים
- בממוצע 17% מתלמידי בתי הספר בהם הם לומדים הם יוצאי אתיופיה

ההישגים בבחינות הבגרות של משתתפי התכנית בתשע"ב
(2011/12), גבוהים בהרבה מאלה של כלל יוצאי אתיופיה, ומתקרבים
להישגיהם של כלל התלמידים בחינוך העברי הממלכתי והממ"ד

תלמידים שהשתתפו בתכנית	כלל יוצאי אתיופיה בארץ	תלמידים בחינוך עברי ממלכתי וממ"ד	
400	2,669	74,920	מספר תלמידי י"ב
82	65	75	אחוז העוברים +14 יחידות (קירבה לזכאות)
63	47	65	אחוז זכאים לתעודת בגרות
40	28	56	אחוז זכאים לתעודת בגרות העונה לדרישות הקבלה לאוניברסיטה

שיעור הזכאות לבגרות בקרב בנות הלומדות בכיתה י"ב גבוה מזה של הבנים (2011/12) (%)

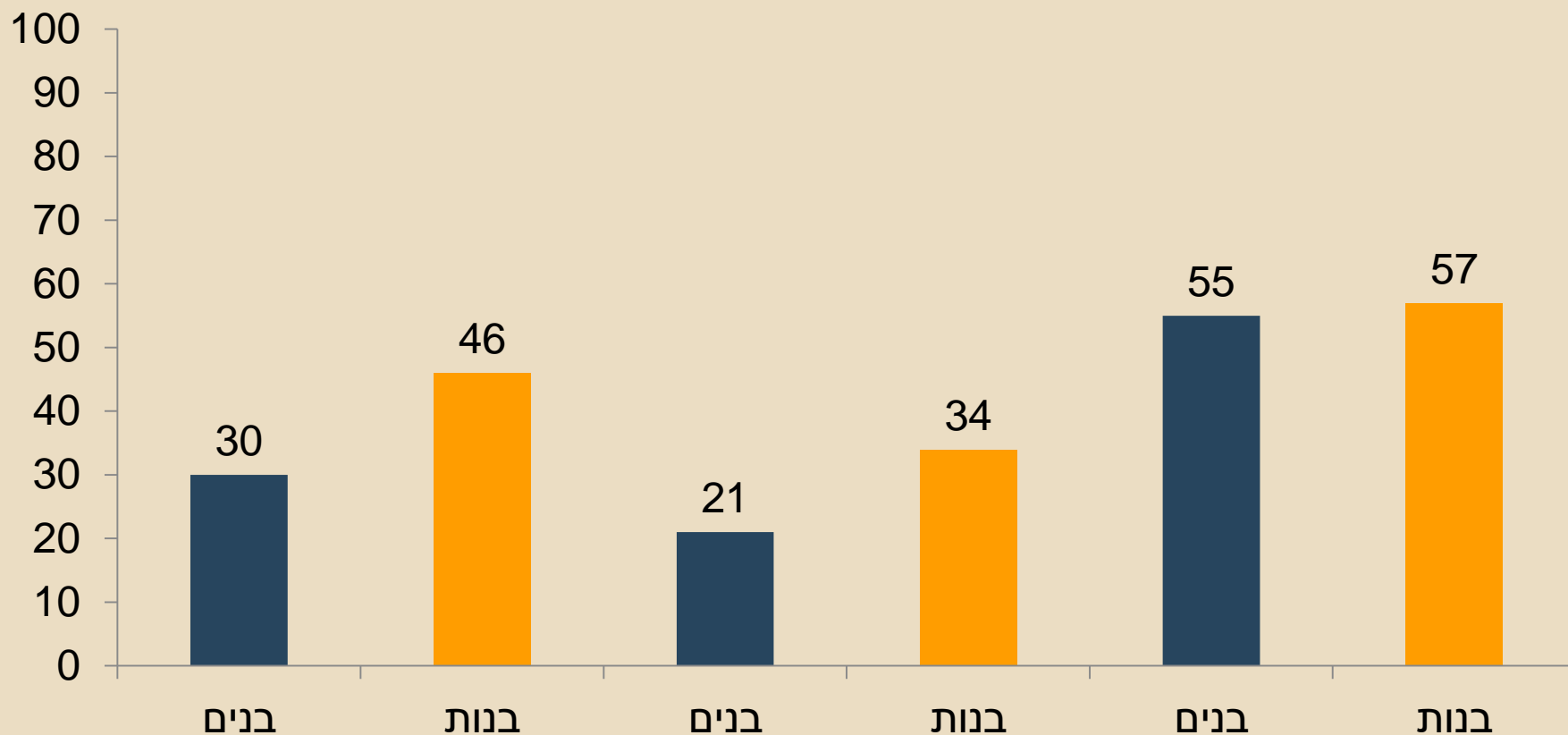

משתתפים בתכנית
 בנות 257 ו-143 בנים

כלל יוצאי אתיופיה בארץ
 בנות 1,379 ו-1,290 בנים

כלל היהודים
 בנות 40,255 ו-34,665 בנים

שיעור הזכאות לבגרות המאפשרת קבלה לאוניברסיטה בקרב בנות הלומדות בכיתה י"ב גבוה בהרבה מזה של הבנים (2011/12) (%)

משתתפים בתכנית
257 בנות ו-143 בנים

כלל ביוצאי אתיופיה בארץ
1,379 בנות ו-1,290 בנים

כלל היהודים
40,255 בנות ו-34,665 בנים

כמה מההבדל ניתן לייחס להשפעת התכנית?

□ יתכן שחלק מההבדלים נובעים מהבדלים במאפייני בתי הספר והתלמידים. על מנת ללמוד על ההשפעה שניתן לייחס לתכנית הושאו ההישגים של שתי קבוצות תלמידים יוצאי אתיופיה:

□ משתתפים בתכנית

□ תלמידים יוצאי אתיופיה שלמדו בבתי ספר בהם התכנית לא פעלה, אך הם בעלי

מאפיינים דומים לתלמידי התכנית

□ הבדלים בין שתי הקבוצות ניתנים לפרוש כהשפעה של התכנית.

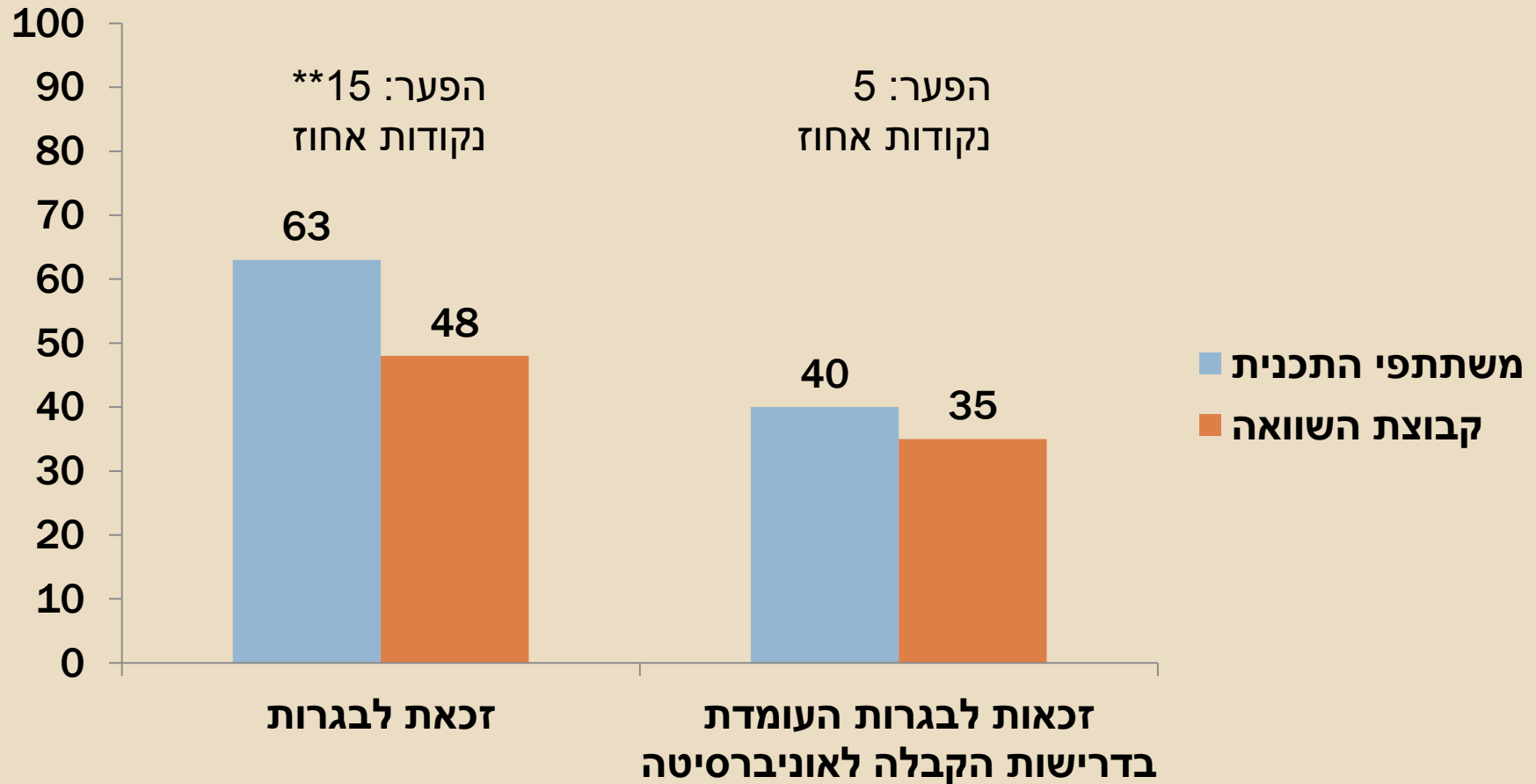
□ גם בבתי-ספר בהם התכנית אינה פועלת ניתנות תשומות שונות כמענה

לצורכיהם של תלמידים יוצאי אתיופיה. לכן, השפעת התכנית היא

ההשפעה התוספתית לעומת הפעילות הרגילה של בתי הספר לקידום

התלמידים יוצאי אתיופיה.

השפעת התכנית על משתתפיה בשנת תשע"ב (2011/12) ב-%

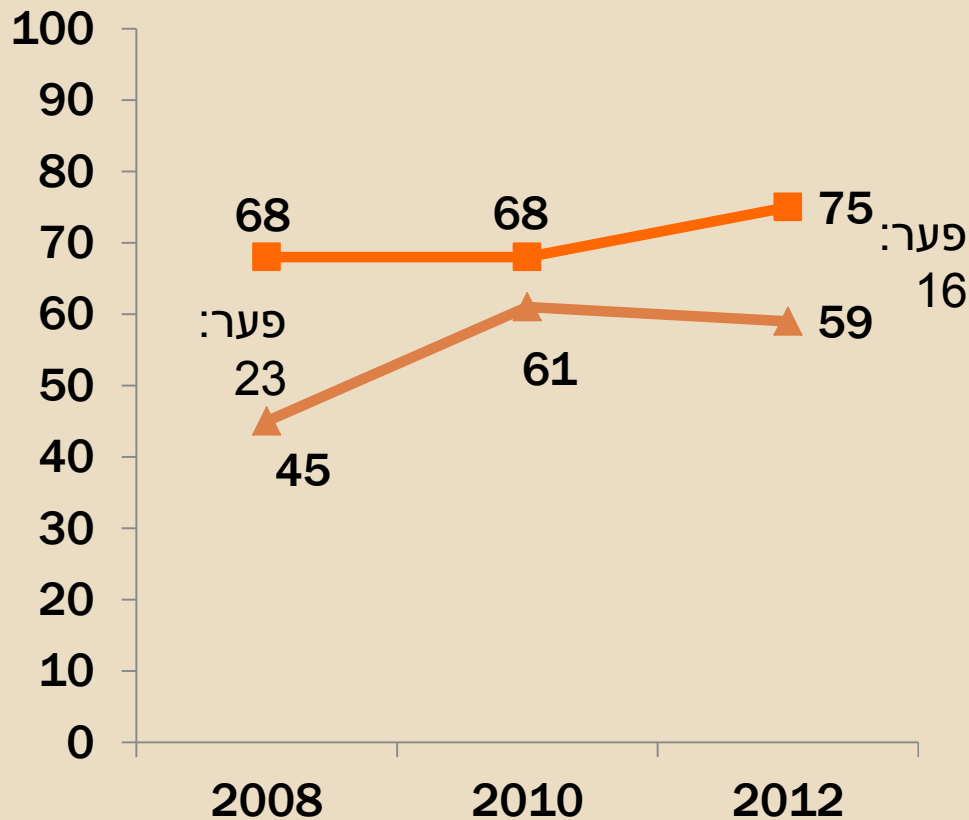
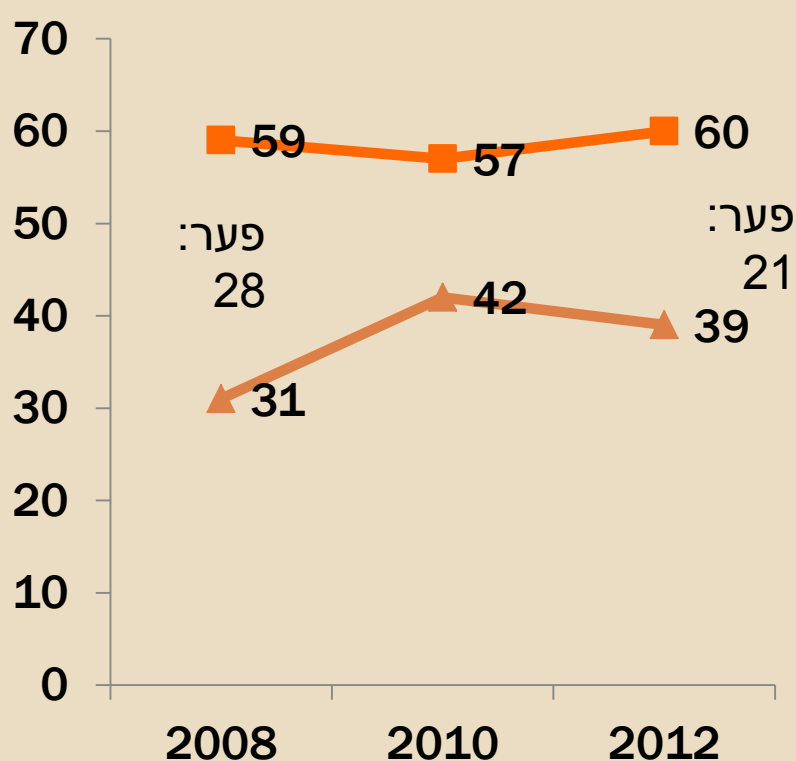

$p < 0.01$ **

הפער בהישגים בין משתתפי התכנית לתלמידים שאינם יוצאי אתיופיה באותם בתי ספר הצטמצם בין השנים 2008-2012

תלמידי י"ב שאינם יוצאי אתיופיה ב-23 בתי ספר

משתתפי התכנית ב-23 בתי ספר

אחוז הזכאים לתעודת בגרות
העומדת בדרישות האוניברסיטה

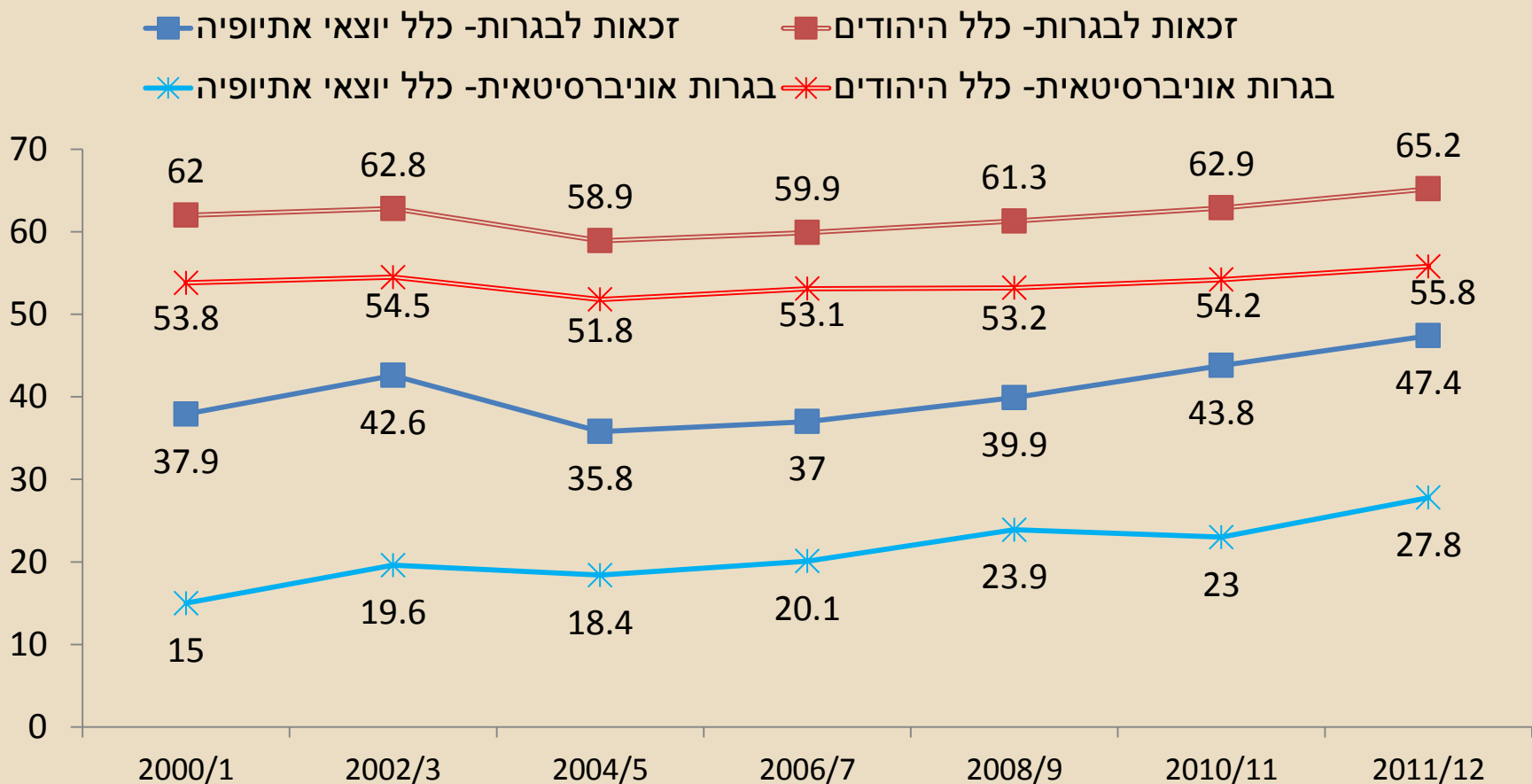
אחוז הזכאים לתעודת בגרות מלאה

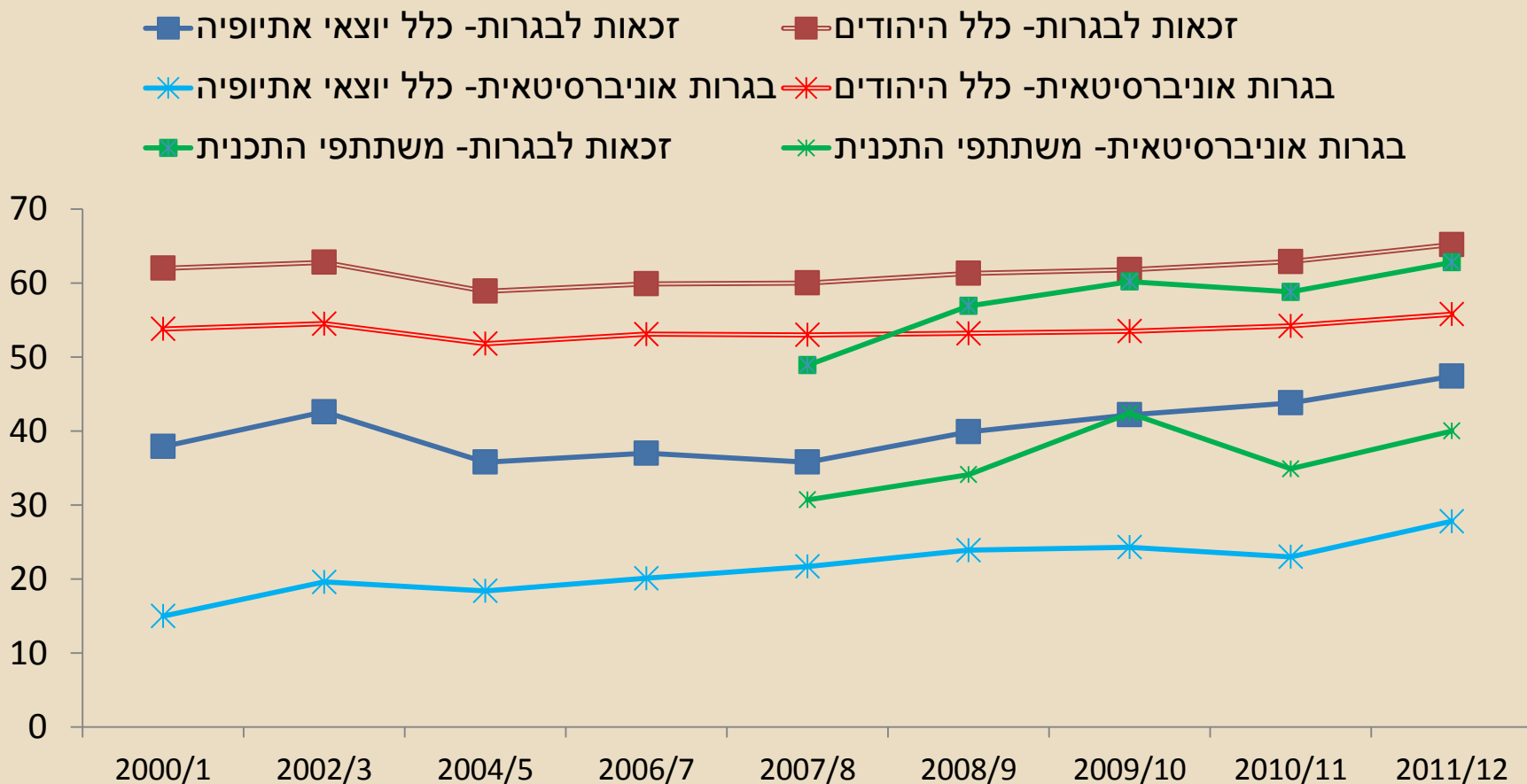
נתונים על משתתפי התכנית בשנים 2008-2010: השפעת התכנית חזקה במיוחד בקרב התלמידים החלשים ביותר (ציון עד 49 במבחני המיצ"ב בכיתה ח')

- אחוז התלמידים שעברו בחינות בהיקף של 14 יחידות לימוד לפחות: יתרון של 18.1 נקודות האחוז לעומת קבוצת ההשוואה (37%)
- אחוז התלמידים הזכאים לתעודת בגרות: יתרון של 7.7 נקודות האחוז (23%)
- אחוז התלמידים שהשיגו תעודת בגרות המאפשרת הרשמה לאוניברסיטה: יתרון של 7 נקודות האחוז (108% - כלומר, הכפלה של שיעור הזכאים לבגרות המאפשרת הרשמה לאוניברסיטה, בקרב התלמידים החלשים ביותר)

במהלך השנים, יש עלייה בזכאות לתעודת בגרות ולתעודת בגרות המאפשרת הרשמה לאוניברסיטה בקרב כלל יוצאי אתיופיה בשנים תשס"ה (2000/1) – תשע"ב (2011/12)

במהלך השנים, יש עלייה בזכאות לתעודת בגרות ולתעודת בגרות המאפשרת הרשמה לאוניברסיטה בקרב כלל יוצאי אתיופיה בשנים תשס"ה (2000/1) – תשע"ב (2011/12)

- שיעורי הזכאות לתעודת בגרות של התלמידים יוצאי אתיופיה בתכנית, ובעיקר של הבנות, קרובים לאלה של שאר התלמידים היהודים
- תלמידים רבים נוספים קרובים מאד להשגת זכאות לתעודת בגרות
- בבתי ספר המשתתפים כמה שנים בתכנית, יש צמצום בפערים בין משתתפי התכנית לתלמידים שאינם יוצאי אתיופיה

סיכום - המשך

- הישגיהם של משתתפי התכנית טובים יותר מאשר הישגיהם של תלמידים יוצאי אתיופיה בעלי מאפיינים דומים שלא השתתפו בתכנית.
- ההשפעה היא בעיקר על השגת תעודת בגרות מלאה, ומעט פחות על השגת תעודת בגרות העומדת בדרישות האוניברסיטה
- ההשפעה גדולה במיוחד על תלמידים שהחלו את התכנית עם הישגים נמוכים
- בשנים האחרונות חלה עליה בהישגיהם בבחינות הבגרות של כלל התלמידים יוצאי אתיופיה בארץ, אך קיימים עדיין פערים משמעותיים